

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska Nr. 4. — Telefon w Redakcji i Administr. 448, w Drukarni 338
Redaktor przyjmuje od godz. 12 do 2 popoł. Administracja otwarta od godz. 9 do 5, w niedzielę i święta od g. 12 do 1.

PRENUMERATA miesięcznie 12.500 mk. za przesyłkę 2 tys.
CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr. przed tekstem 1.000 w tekście 1.200 mk., — z tekstem 500 mk.
W numerach świątecznych o 25% drożej
Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędn. Nr. 80187.

Ogród po-Bernardyński

Niedziela 17 czerwca 1923 r.

pod protektora-
tem Pani Dele-
gatowej Heleny
Romanowej.

Organizowana
przez
Patronat Urzędników
Delegatury Rządu
Bilety przy wejściu.

Wielka Zabawa z Loterją Fantową

oraz **Koncert Orkiestry Symfonicznej**

Zrzesz. Muzy-
ków Polskich.

NA RZECZ PO-
GOTOWIA RA-
TUNKOWEGO
DLA DZIECI.

Początek o g. 2 pp

Szczegóły w affszach.

s. p.

Z BALIŃSKICH

Marja Janowa Palewiczowa

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zmarła dnia 15 czerwca 1923 r. w wieku lat 47.

Ekspozycja z domu żałoby (Benedyktyńska 2) do grobów rodzinnych w Jas unach odbędzie się dn. 16 czerwca o godz. 4 popoł. Nabożeństwo żałobne w miejscowej Kaplicy odbędzie się w poniedziałek 18 czerwca o godz. 11 rano, poczem pogrzeb po przyjeździe pociągu o godz. 2 po południu.

MAŻ, SYN I RODZINA.

Restauracja „Warszawianka“ Wileńska 38.

Codziennie podczas obiadów i kolacji koncertuje kwintet artystyczny pod dyrekcją p. WACŁAWA BRZEZIŃSKIEGO przy współudziale p. JOZEF MARKIEWICZA pianisty i kompozytora.

Od dziesiątego czerwca roku bieżącego pozyskaliśmy znakomitego

„JAZZ-BAND“ Wiedeńczyka,

który swoją wirtuozerją zdumiewa Publiczność.

Z poważaniem ZARZĄD.

WAŻNE DLA KUPCÓW, PRZEMYSŁOWCÓW I ROLNIÓW!

Jedynym wydawnictwem specjalnym: „Codzienne Wiadomości Ekonomiczne“ zawiera najświeższe notowania giełd pieniężnych i rynków towarowych polskich i zagranicznych, uwzględnia rynek wileński. Każde biuro może otrzymać w ten sposób potrzebne mu dane w niespełna dobę po ich ustaleniu. Dostawa do biur i domów codziennie rano.

Abonament przyjmuje Oddział Wileński Agencji Wschodniej, ul. Mickiewicza 19, tel. 2 45.

TOW. PP. MIŁOSIĘDZIA ŚW. Wincentego A PAULO

zwraca się z gorącą prośbą do społeczeństwa, aby w dniu 17 czerwca w niedzielę poparała kwestę uliczną na rzecz dzieci Schronienia Im Jezus Najdrobniejsze datki i będą przyjęte z wdzięcznością kwesterek ku zaspokojeniu na najbardziej potrzebnych dzieci-sierotek

Panamy, Kapelusze słomkowe i Czapki poleca

E. MIESZKOWSKI

Warszawa, Nowy Świat 53.

Wilno, Wileńska 22.

Dom Bankowy **T. BUNIMOWICZ**

Wilno, Wielka Nr. 72—74.

Sprzedaje i kupuje Listy Zastawne Wil. Banku Ziemi. Kupuje waluty i czeki zagraniczne. Przyj-
:-: :-: muje pieniądze na oprocentowanie. :-: :-:

PRZEKAZY. — INKASO. — DYSKONTO.

KASETKI OPANCERZONE.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta).

Piątkowe posiedzenie Sejmu.

Min. Wł. Grabski o sytuacji finansowej Polski.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przemawiał minister Skarbu Wł. Grabski.

Minister przedstawił sytuację finansową Rzeczypospolitej. Przyczyną obecnego spadku waluty i nadmiernej inflacji minister widzi w zależności od marki niemieckiej. Już w maju dawały się zauważyć oznaki zbliżającego się kryzysu.

Rząd przedsięwziął wszystkie środki jakie mógł, ale to jednak okazało się niedostatecznym.

Sytuacja jest ciężka, jednak nie jest beznadziejna.

Minister Grabski udowadnia cyframi, że w ciągu kilku miesięcy spłaciłszy kilka milionów dolarów długi państwowego.

Obecnie uzyskaliśmy ustawę o podatku gruntowym i obrotowym, który w ciągu lipca znacznie polepszy sytuację finansową.

Tak samo minister liczy na oszczędności państwowe. Do tego został powołany specjalny komisarz oszczędnościowy przy prezydium Rady ministrów Moskalewski. Dyskusja nad exposé skarbowem min. Grabskiego będzie przeprowadzona na jednym z najbliższych posiedzeń. Termin nie jest jeszcze ustalony.

Dalsze obrady Sejmu.

W dalszym ciągu Sejm obradował nad sprawą komasacji, która została przyjęta w drugim czytaniu.

Następnie uchwalono zmiany do ustawy inwalidzkiej.

Z powodu wniosku nagłego socjalistów, w sprawie pobicia posła socjalistycznego Dobrowolskiego, przemawiał poseł Czapiński, w sposób nader podburzający, utrzymując, jakoby Rząd obecny doszedł do władzy, wskutek zamachu, którego dokonano przy pomocy bomb.

Replikował poseł Matłosz, przypominając, że sami socjaliści w prasie swej nawoływali do samosądów i legalizowali terror w życiu publicznym.

Dalej poseł Matłosz przypomniał, że sami socjaliści w roku 1905, mordowali robotników N. Z. R., wymienili nazwiska Hankego i Baranowskiego, którzy byli ofiarami teroru socjalistów.

Mowa Matłosza wywołała ogromne wrzenie. Socjaliści rzucili się na na trybunę, omal, że nie doszło do bójki. Posiedzenie zostało przerwane. Podczas przerwy zebrał się konwent senatorów, poczem wicemarszałek Gdyk zwrócił się do posłów, aby trzymali się ściśle przedmiotu.

Poseł Matłosz przypomniał, że w zeszłym roku bojówka P.P.S. pobiła w Krakowie posła Rymara,

Nagłość wniosku uchwalono, a wniosek odesłano do komisji.

Mowa Prezydenta Rzeczypospolitej w Krakowie.

Wczoraj Prezydent Rzeczypospolitej Wojciechowski wygłosił w Krakowie wielką mowę polityczną, w której wystąpił przeciwko romantyzmowi politycznemu i propagował zwrot ku zagadnieniom gospodarczym tudzież ku realnemu traktowaniu zagadnień życia społecznego.

Prowizorium budżetowe w Senacie.

Na posiedzeniu Senatu zatwierdzono prowizorium budżetowe na dwa pierwsze kwartały bieżącego roku.

W imieniu opozycji przemawiali, socjalista Siedlecki oraz wyzwoleniec Woźnicki.

Przewrót w Bułgarii.

Do Warszawy nadeszły wiadomości, że wojska rządowe ujęły Stambulińskiego.

Depesze z Londynu twierdzą, że Stambuliński został zastrzelony, gdy chciał uciekać.

Wiadomości telegraficzne Zycie ekonomiczne.

Podniesienie bandery na torpedowcu polskim.

GDAŃSK, 14.VI. (A. W.). Dziennik Gdański donosi, że przed kilku dniami w Pucku podniesiono banderę na torpedowcu „Słazak“, który odbywał dłuższy remont w warsztatach marynarki wojennej w Pucku. Na uroczystości obecny był wicemarszałek Sejmu Śląskiego, który złożył w Sejmie Śląskim wniosek o utrzymywanie żałogi „Słazaka“ kosztem skarbu Śląskiego.

Ruch nacjonalistyczny w Niemczech.

BERLIN, 14.VI. (A. W.). Policja kryminalna odkryła tajny skład amunicji w ilości 20 tys. naboju karabinowych. Wykrycie dokonano w chwili, gdy naboje przewożono samochodem ciężarowym z koszar Reichswehry do domu prywatnego. Dokonano licznych aresztowań, wśród więźniów nacjonalistycznych. Nacjonalisci w odwecie zburzyli księgarnię socjalistyczną.

Śmierć Lotiego.

PARYŻ. Zmarł tu w wieku 63 lat głośny powieściopisarz, członek akademii francuskiej Piotr Loti (właściwe jego nazwisko Juljusz Viand).

GIEŁDA

Wilno, dnia 15 czerwca.

Waluty: Dolary Stan. Zjednocz. 95.000. Czeki i wpłaty: Londyn 453.000 — 455.000. Złoto: Ruble 5.450.000, 5.300.000, 5.400.000. Listy zastawne i papiery wartościowe: Listy Z. Wileńsk. Banku Ziemi. 250.000. Miljonówka 2.000. Akcje: Wileńsk. Pryw. Bank Handl. 41.000.

Warszawska giełda urzędowa z dnia 15. VI.

Dolary 95.200 — 93.000. Marka niem. 84 — 82. Kor. czeskie 3000 — 2850. Przekazy: New-York 95.200 — 93.000. Londyn 451.000 — 445.000. Paryż 6.300 — 6.040. Wiedeń 120 — 114. Praga 2.850 — 3.000. Belgja 5.400 — 5.200. Szwajcaria 17.525 — 17.200. Gdańsk 84 i pół — 82. Tendencja wybitnie zwyżkowa.

Berlińska giełda urzędowa z dnia 15. VI.

Marka polska 113. Przekazy: Warszawa 114. New-York 107.400 — 107.969. Londyn 493.762 — 496.238. Paryż 6.730 — 6.767. Wiedeń 150.22 — 150.78. Praga 3.172 — 3.188. Belgja 5.835 — 5.855. Szwajcaria 19.050 — 19.148.

Powody zwyczajki walut obcych

Wina rządu Sikorskiego.

Upadek marki wywarł zrozumiałe wrażenie i nawet pewien niepokój. Sprawą tą zajęły się wszystkie pisma, przyczem lewicowe starają się oczywiście winę zważyć na obecny rząd narodowy. W rzeczywistości jednak sprawa ma się wręcz przeciwnie, jak o tem świadczy krótki, rzeczowy, na faktach i cyfrach oparty artykuł „Głosu Narodu”, który wyjaśnia w zupełności przyczyny obecnego spadku marki, a który podajemy poniżej w całości:

„Monitor Polski” z 12 b.m. ogłasza stan rachunków P. K. K. P. z 31 maja b. r. Wykaz ten stwierdza,

że w porównaniu ze stanem z przed dziesięciu dni aktywa P. K. K. P. w walutach zagranicznych zmniejszyły się o 2.716 milionów mk., a w rachunkach zagranicznych „Nostro” o 5.899 mil., razem więc P. K. K. P. straciła 8 i pół miliardów mkp.

Było to za rządów gen. Sikorskiego.

Okazuje się więc, że poprzedni rząd wyzywał się walut obcych w ciągu ostatnich kilku tygodni na wielką skalę, nie troszcząc się wcale, że z końcem czerwca przypadają liczne terminy płatności dużych zobowiązań zagranicznych. Wyzbywał się walut, by utrzymać kurs marki w krytycznych momentach, kiedy ważył się jego los w Sejmie. Była to zaiste gra w banque, gra, która poważnie narusza-

jąc nasz zapas walut, zaszkodziła interesom państwa.

Oprócz winy rządu Sikorskiego drugą przyczyną spadku marki polskiej jest deruta marki niemieckiej i masowe wykupowanie dolarów w Polsce przez Niemców. A jeśli dołączymy do tego akcję naszych spekulantów, prawie wyłącznie żydów, to otrzymamy pełny obraz tej presji, która obniża kurs naszej marki w obecnej chwili.

Rzeczowych przyczyn, dla spadku marki niema. Emisja nie została wzmożona, bony złote mają pokup, Sejm uchwalił już szereg podatków i uchwali niezawodnie dalsze (majątkowy), nasz bilans handlowy jest aktywny. Gospodarka państwowa weszła na drogę normalną: uchwała się pro-

wizorja budżetowe, a w lecie zapewne Izby uchwalą budżet. W polityce zagranicznej rząd hołduje tendencji pokojowej, w gospodarczej dziedzinie popiera przedsiębiorczość prywatną. Marka polska po nienaturalnej, spekulacyjnej haussie, musi się ustalić i jesteśmy przekonani, że ustali się w krótkim czasie.

Teatr Polski (Lutnia).	Teatr Letni (Ogród Bernardyński)
Dzisiaj premiera GORĄCA KREW Fijałkowskiego występ M. Frenka.	Dzisiaj „Kaplanka ognia” Operetka Sobolewskiego Występ: Wiktorji Kaweciej Dubosj Markowskiej i Kruglowskiego
Początek o g. 8 w	Początek o g. 8 w

Kino-Teatr „Polonia”
Mickiewicza 22, Dyr. G. Slepjan.

RAJ KOBIECY Wielki dramat życiowy w 6 aktach z udziałem Marji Lejko, Edith Meller, Ilki Gruening Miry de Vargas, Rosy Valetti i inn. wybitnych artystów. Niezwykłe bogate i kosztowne dekoracje. Bile maskowe. Sporty. Wyścigi konne. Polowanie. Festyny Balet. Przegląd miod Wielka wystawa najmodniejszych toalet Paryża, Londynu i Nowego Jorku sezonu 1925/24 r. Obraz ten jest obecnie demonstr. z nazw. powodz. w Warszawie w kino „Apollo”. Początek o g. 5 i pół, ostatni seans o g. 10 w.

Apasz i Kolombina
(Dziewięć z Kola apaszów)

Kino-Teatr „Piccadilly”
ul. Wielka

Arcydzieło światowej sławy Najgenialniejszy kino artysta doby obecnej ról ekranu, twórca „Dantona” „Piotra Wielkiego” i in. EMIL JANNINGS oraz jego urocza partnerka sobotwór POLI NEGRI, Liana Ron. Występnia w dramacie z życia Apaszów pańskich p. t.

Zyciowy - salonowy dramat w 6 aktach.

Kino Teatr „HELIOS”
ul. Wileńska 38

Najwybitniejszy szlager sezonu r. 1925-24 z udziałem rywali słynnej piekności
Henny Porten
Lilly Dagover

POTĘGA POKUSY

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Wilnie oznajmia, że na dzień 10 października 1923 r. wzywają się powtórnie sukcesorowie po zmarłych: 1) Szotomie Feinbergu, byłym właścicielu prawa do 1/4 części placu w Wilnie przy ul. Nowy Świat Nr 10, obszaru 164 sążni kwadratowych (215). 2) Edmundzie - Leokadjuszu Świętorzeckim, zamordowanym w 1921 r. był właśc. dobr „Usza” z urocz. „Czarny Ruczaj”, „Pasęki”, „Koniacze”, „Mostki” i „Przy Stokach” w pow. Wileńskim, obsz. 651 dz. (3195). 3) Frumie Brenerowej b. właśc. placu w m. Mołodiecznie, pow. Wilejskiego, obsz. 1 dz. 1109 sąż. kw. (2393). 4) Janie Nowickim, b. wł. placu w m. Swir, pow. Święciańskim, obsz. 277,75 sąż. kw. nal. także do Olimpij Osinińskiej (3625). 5) Gedyminie-Nikodemie Rodkiewicz b. współw. m. Iłjanowo, pow. Oszmiańskim, obsz. 645 dz. dług. Wil B. Z. w s. 21651 rb. 80 kop. (3207). 6) Gedyminie Rodkiewicz, b. wł. m. Juraciszki, pow. Oszmiańskim obsz. 529,5 dz. (3206). 7) Józefie Polańskiej był współwł. z Heleną Samojło folw. Ankadowo i Kozłowszczyzna, pow. Dziśnieńskim, gm. Jaśnieńskiej, obsz. 100 dz. (3651). 8) Janie Klocie, b. wł. działki łąki obsz. 20 dz. w pow. Dziśnieńskim, gm. Prozoroki (3659). 9) Marji, Jadwidzie i Marjanie Brzostowskich, b. współwł. folw. Jeziorno z jeziorom, w pow. Dziśnieńskim, gm. Plińskiej, obsz. 215,44 hekt. (3661). 10) Oldzie Szachmatowej b. współwł. połowy nieruchomości z Eugenją Masalską Surin dobr. Głębokie w p. Dziśnieńskim og. obsz. 1721 dz. 907 sąż. kw. Dług Piotr. Tulsk. B. Z. w s. 73080 rb. 71 kop. (3672). 11) Antonim Starczyńskim był właśc. placu w obr. Smorgoń, pow. Oszmiańskiego, obsz. 14 i pół dzies. dług. zaciagn. od Sławy Magidsowej w s. 10070 rb (3638). 12) Antonim Sadowskim, b. wł. majątku Szymanów, pow. Ozmiańskim, obsz. 180 dz. dług. Wil B. Z. w s. 7910 rb (3637). 13) Boruchu Pupko, b. właśc. placu w m. Werenowo, pow. Lidzkim, obsz. 474 s. kw. (3709). 14) Ancelu Ancelowiczu, b. wł. placu obsz. 492 s. kw. w Wilnie ul. Boltupskiej (3719). 15) Michale - Franciszku Sasinowskim b. wł. d. Swirany, pow. Święciańskim, częściowo w p. Wileńskim obsz. 895 dz. (3701). 16) Dawidzie Salirskim b. wł. placu w Wilnie ul. Kolejowej Nr 9, obsz. 280 s. kw. (3152). 17) Wandolinie-Macieju Szukiewicz, b. wł. folw. Nacza w p. Lidzkim, obsz. 27 dz. dług. Wil B. Z. 70) rb (3609). 18) Łukasz Byczko i Bazylim Byczko b. współwł. majątki Ostkowszczyzna w p. Oszmiańskim, gm. Bielińskiego, obsz. 27 dz. (3710). 19) Marcinie Matulewicz b. wł. działki w m. Landwarowie, pow. Trocki, gm. Landwarowskiej, obsz. 5 dz. (3755). 20) Zelmanie vel Salomonie Łaguncwie b. wł. trzech placów w m. Zyrmunach, pow. Lidzki, obsz. 3 dz. 208 s. kw. (3778). 21) Zelmanie vel Salomonie Łagunowie b. wł. placu w m. Zyrmunach, pow. Lidzki, obsz. 550 sąż. kw. (3779). 22) Ignacym Zienowicz b. wł. działki w okol. Rdawskiej, pow. Dziśnieński, gm. Jodźkiej, obsz. 54,25 dz. (3646), aby stawali się do Kancelarii Hipotecznej w Wilnie w gmachu Sądów ul. Ad. Mickiewicza Nr 36, pokój Nr 5 dla przyjęcia udziału przy regulacji spadku po wyżej wymienionych spadkodawcach, w przeciwnym zaś razie uważani będą jakoby się rzekli prawa rzeczowego.

2, 3 i 5 WALCOWE

maszyny z granitowymi wałkami i stalowymi wałkami, z chłodzeniem wodnym dla fabryk czekolady, cukrów, farb, mydła, chemiczn. fabryk etc.

ORAZ

MELANZERY, CONCHE, KLEPACZKI

i wszelkie inne maszyny dla fabrykacji czekolady i cukrów. -(- Dostarcza ze składu

Biuro Techniczne

J. Jarecki i A. Buki.

Warszawa, Złota 65, Tel. 405 - 25

Narzędzia chirurgiczne
z fabryki „J. Jodłowski”

Stoły operacyjne, fotele ginekologiczne i wogóle meble żelazne do gabinetów lekarskich i szpitali z fabryki „Konrad, Jarnuszkiewicz i S-ka” polecają zastępcy powyższych fabryk na Wilno i okolice

Mieczysław Żejmo i S-ka
Wilno, ul. Ad. Mickiewicza 24.

Produkujemy pierwszorzędną gietę krzesła (wiedeńskie) i wykonujemy zamówienia punktualnie. Sprzedaż hurtowa i detaliczna

„WANDA”
FABRYKA GIĘTYCH MEBLI
Bydgoska 102, TORUŃ.

FIRMA „UNIWERSAL” ul. Wielka 21 (dawnej 41) otrzymała wielki wybór rowerów różnych firm zagranicznych - po cenie przystępnej - p.p. wojskowym, urzędnikom i uczniom szczególnie zniżka i dogodne warunki. Przy magazynie wielki wybór maszyn do szycia, instrumentów muzycznych i wszystkich części do nich.

Dr. E. BIRZOWSKI
choroby weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od g. 9-1 i 4-7, panie od godz. 3-4 p.p. Ul. Jagiellońska 3 m. 5 (róg Ad. Mickiewicza).

Dr. J. Bernsztejn
Choroby skórne, weneryczne, syfilis i moczopłciowe. Przyjmuje 9-1 pp. 14-8 w Ul. Mickiewicza 28-5.

Dr. Leon Ginsberg
Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka-3 róg Wileńskiej, Tel. 352 od 9-1 i 4-7.

Kobieta lekarz

Dr. Abłamowiczowa
choroby kobiece i akuszerki. ul. Kasztanowa 7 m. 7 godz. 3-4

Akuszerka z Warszawy poradzi ciążarnym. Przyjmuje od 9-ej rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46 k.

Krowy mlekko, sety i sienniana, sprzedaje „Ziemieńska Spółka Mleko” Ludwisarska 4 m. 15.

Szukam prowizora Miechowskiego w sprawie domu należącego na Litwie, oraz agenta w m. Olicie. Zwrócić się do M. Mileńczówny, Woronowo z. Wileńskiej, wieś Osowo.

Fiance warzywa i kwiatów nawozy sztuczne dla ogrodów poleca „Sklep rolniczy” Wielka 15 (Szwarcow 1).

Student posiadający angielski i francuski wyjedzie na kondycję. Bakstra 11 m. 4 „Stara” od 3 i pół do 5.

Wydzierżawia się **OGRÓD OWOCOWY**, także sprzedaje się **DACHOWKĘ i KAMIEN**, Warszawski Zaułek 5 m. 2

Do wydzierżawienia ogród warzywno-owocowy kompletnie zasadzony Kasztanowa 4, m. 9 od 4-6

Ważne dla Pań!
przebijam damskie kapelusze oraz przyjmuję obstalunki. Czyste pańskie i damskie i męskie. Wykonawca i szybki i sumienne. Cena przystępna. Ul. Żeligowskiego 5, m. 27, od 9-2 i od 4-6.

K. RUTKOWSKI i S-ka
SUKNO i BŁAWAT.

Otrzymało duży wybór towarów sezonowych **HURT I DETAL.**
WIELKA 94 obok kościoła św. Kazimierza.

Niniejszem Zarząd „ZRZESZENIA PRACY” Spółdzielni Oficer. rezer. i zdemb. wojsk. w Wilnie podaje do wiadomości, że dn. 17 czerwca r. b. o godz. 10-ej rano w lokalu „Zrzeszenia” przy ul. Mostowej 9, odbędzie się nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków „Zrzeszenia Pracy” z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Zarządu.
2. Sprawozdanie Rady nadzorczej.
3. Absolutorjum dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Uzupełnienie wyboru do Zarządu i Rady Nadzorczej.
5. Wolne wnioski.

O ile w oznaczonym terminie okaże się brak przepisanej quorum, to Zebranie odbędzie się w drugim terminie tegoż dnia o godzinie 11-ej rano i będzie prawnym bez względu na ilość obecnych członków.

ZARZĄD.

Dobra gospodyni wie doskonale, że konfitury najlepiej konserwują się w naczyńach kamiennych, które w Wilnie dostać można jedynie w «Zrzeszeniu Pracy» Mostowa 9 lub W. Puhulanka 7.

Kosy w dużym wyborze po cenach fabrycznych poleca „Zrzeszenie Pracy” Mostowa 9, kooperatywom, spółkom i hurtowniom znaczne ustępstwa

Biegła stenografistka polska poszukuje posady łask oferty pod „Stenografistka” składac w administracji „Dz. Wil.”